

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXXVII. Vtrum & quomodo Cherubimos Filij cogitationes esse dixerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

eos qui aliquando decepti sunt, ericiatis ad fidem. Quæ quamvis Sole ipso clariora sint, aduersus A ea tamen præscribere non dubitamus idem qui supra Heterodoxi, & testimonij gravitatem, qua se obrui sentiebant, duplaci responfione elevare: prima quidem hac, non religiosa illic Angelum precatione invocati, sed rhetorica duntaxat apostropha appellari; altera ista, spnum esse hunc locum, & adultera manu insertum: quæ gratis dicta, & solidis nullis probata argumentis gratis negari possunt. Fatoe apostrophis aliquando Patres uti; apostropha hic nūm esse Origenem, id vero pernega. Profecto, si cui Hæretico invocandum Spiritum sanctum hodie neganti testimonia Patrum eum invocantium obijciantur; is vero apostrophas has esse respondeat, magna esse dicetur responfionis hujus futilitas. Nec altera vero felicior: Græca Homilia hujus exemplaria desiderari aiunt; elaboratas vero esse à Rufino & Hieronymo interpretationes, quorum sit levis in interpretando fides; apostropham denique illam esse à itilo Origenis alienam. Certum est Homiliarum istarum in Ezechielem interpretarem esse Hieronymum; quem si fateremur haec de suo aſſuisse, fateri cogerentur utique adversarii, si minus Origenem, at certe Hieronymum Angelorum invocationem exemplo suo comprobasse. At sane ea exceptione opus non est. Sæpe se ait Hieronymus, & nos alibi docuimus, verborum numerum in interpretando non reddidisse, sententias duntaxat appendisse: verba neglexisse, sensus fideliter retinuisse. Demus itaque hæc ἀπόλεξη, si forte, in Græcis ita non extitisse; dent modo Adversarij sententiam ipsam, qua Angeli continetur invocatio, nulla parte fuisse vitiatam. Quod ad- dunt autem apostrophis hujusmodi uti Origenem non solere; id quidem in Tomis verum esse concedimus; in Homiliis non item, quæ hujusmodi pigmentis & figuris si non refer- te, ac penitus certe vacue non sunt. Audivi quodam præterea ex eadem secta, Angeli nomine notatum hic Episcopum aſſerentes, quemadmodum Apocalypſeos cap. 2, & 3, eadem Angelorum appellatione Asiaticarum Ecclesiæ Episcopi ſignificantur. Puderet illos ſuę reſponſionis ſi totius loci cohaerentiam attentius perſpiccerent, in quo tutelarium Angelorum, ad exemplum Chriſti, ut ſibi quidem fingebat Origenes, de caelo descendentiū, & humanae ſalutis curam ſuſcipientium manifesta habetus mentio. Verba hæc ſunt: Non ſufficit unum caſum aperiri: aperiuntur pluri, ut descendant non ab uno, ſed ab omnibus caſis Angeli ad eos qui ſalvandi ſunt: Angeli qui ascendebant & descendebant ſuper Filium hominis, & acceſſerant ad eum, & ministrabant ei. Descenderunt autem Angelis, quia prior deſcenderat Chriſtus, me- tuentes deſcendere priuquam Domini virtutum om̄ium, rerumque præcipere. Quando autem vide- runt Principem militie caeleſtis in terrenis locis commorari, tunc per apertam viam ingredi ſunt ſe- quentes Dominum ſuum, & parentes voluntatis eius, qui diſtribuit eos cufodes credentium nomini ſuo. Tu heri ſub Demonio eras, hodie ſub Angelo. Deinde: Multitudine militie caeleſtis erat laudantium & glorificantium Deum; quando natus eſt Chriſtus. Omnia Angelis plena ſunt. Veni Angele, ſuſcipe ſermone converſam ab errore prſilino. Robur his additur ex hoc teſtimonio Homil. 23. in Luc. Ego non ambigo & in cauō noſtro adeſſe Angelos, non ſolum generaliter omni Ecclesia, ſed etiam ſigillatum: de quibus Salvator ait: Angelis eorum ſempre uident faciem Patris mei qui in caelis ſit. Duplex hic adeſſt Ecclesia, una hominum, altera Angelorum. Si quid iuxta rationem & iuxta Scripturarum dicimus volan- tam, letantur Angelis, & orant nobiscum. Itaque perſpicuum eſt non Episcopum interpellasse Origenem in priore illo loco, ſed Angelum invocasse. Incalsum ergo ad Angelorum re- pudianum cultum Origenis auſtoritatem prætendit vir alioquin eximia eruditio Ger. Iohann. Vossius libr. 1. De orig. idol. cap. 9. Porro quam priore loco adhibuimus reſponſionem, eam ipsam uſurpare fere licet aduersus loca aliqua Origenis, aliorumque Pa- trum, quibus Deo ſoli, nec cuiquam præterea cultus ac fides tribuenda pronuntiatur, & quibus receptam à Catholicis Angelorum invocationem, & ad preces noſtras Deo offe- rendas allegationem impugnare fitudent Adversarii: inter quos tamen nonnulli, viri can- didi & erudit, veritate quippe vieti, Angelorum intercessionem & poſtulari poſſe, & im- petrari fatentur.

XXXVII. Accusatum olim falſo Origenem refert Anonymus apud Photium Cod. 117. cum multis nominibus, tum idecirco quod affirmaverit, ὅν τὰ φρεσιαὶ τῷ οἴνῳ. Cherubim cogitationes Filii eſt. Crimen iſtud quomodo ab Adamantio depulerit Anony- mus iſte, equidem neſcio; ex Photij tamē verbis id videtur conſequi, tamquam falſo con- ficta, & Origeni per calumniam impaſta ab hoc ejus patrone fuſſe conſutata. Verumta- men ut illud ab Origene ſcriptum demus, liquido tamē juraverim, ut alia fere omnia, ſic ea quoque ἀπορευομέναι ipſum proponuiffe. Eadem itaque valeat hic reſponſio, qua ad eum ſupra excuſandum uſi ſumus, cum Filium & Spiritum ſanctum duos eſſe Seraphim, & Chriſtum quoque virum cum ſterilem eſſe diceret, quem commemorat Ieremias cap. 22. v. 30.

XXXVIII. Animadverſimus ſupra diversa Origenem Angelis ac Dæmonibus affin-